

בעניין שבין:

עו"ד אביעד ויסולי

רח' דישראל 36, חיפה

טל': 050-5791746 04-811209

פקס : 04-8243490 אימייל: aviad@mateh.org

להלן: העותר

- נ ג ד -

1. ח"כ בנימין נתניהו, יו"ר הליכוד

2. נשיאות ועידת הליכוד ה-4

שניהם על ידי בא כוחם עו"ד אבי הלוי
מכנרת (המושבה) ד.ג. עמק הירדן 15105
טלפון : 04-6709330 פקס : 04-6709443

3. ח"כ דני דנון, יו"ר ועידת הליכוד

4. מפלגת הליכוד

5. מנהלת הליכוד

שניהם על ידי בא כוחם עו"ד אבי הלוי
מכנרת (המושבה) ד.ג. עמק הירדן 15105
טלפון : 04-6709330 פקס : 04-6709443

להלן : המשיבים

פסק דין

לפנינו עתירה של עוה"ד אביעד ויסולי המבקש מצד אחד להעלות על סדר יומה של ועידת הליכוד הצעה לקיים דיון במושב הועידה הקרוב בעניין " חיזוק ריבונות ישראל בהר הבית", ומאידך לבטל סעיפים בהזמנת יו"ר הליכוד לשיבת הועידה שזומנה על ידו ליום 23.3.14 ובפועל מועד כינוסה נדחה על פי החלטת בית הדין הזה. (בקבלו עתירה נוספת של העותר - 1221/14). בנימוקיו להצדקת הסעד הראשון אותו הוא מבקש, מציע העותר פרשנות מרחיקת לכת לפסיקות שונות של בתי המשפט ובית דין זה, התומכות, לשיטתו, בעמדה שכל חבר רשאי להעלות כל נושא לסדר היום של הוועידה כאשר לנשיאות הועידה, על פי פרשנותו זו, אין סמכות למנוע העלאת הצעה כלשהי לדיון במליאת הועידה.

גישה זו אינה מקובלת עלינו, אינה משקפת לדעתנו את הפסיקות עליהן הוא מסתמך ובעיקר אינה עומדת במבחן הסבירות.

הוועידה היא אירוע חד פעמי, מיוחד וחולף שבא בעקבות בחירות כלליות בתנועה. כינוסי הוועידה מיועדים בעיקר לקיום מטלות חוקתיות מוגדרות ובראשן תיקוני חוקה ובחירת מוסדות חדשים שיאפשרו למפלגה להתחדש ולשוב לפעילות סדירה וזאת בתקופה תחומה מראש הקצובה בצמצום.

הוועידה אמורה לבחור לקראת פיזור, במרכז, שהרכבו זהה להרכבה של הוועידה שיכהן כגוף העליון של התנועה עד למועד בחירתה וכינוסה של הוועידה החמישית. המרכז אמור לבחור מיד לאחר כינוסו לשכה הנהלה ומזכירות, שהחוקה מגדירה את תפקידיהם ובכללם דיון בשלל הנושאים, בין מבצעיים ובין עקרוניים, שברומו של עולם וברומה של תנועה, שראשי המוסדות וגם נבחרי התנועה חפצים להעלות על סדר יומה של המפלגה.

קיום דיון בנושאים שוטפים ואפילו עקרוניים בוועידה עצמה, נתון לשיקול דעתה של הוועידה ונשיאות הוועידה. לחברי הוועידה יש זכות להגיש לוועידה הצעות החלטה ואולם החוקה קבעה פרוצדורה מיוחדת לטיפול בהצעות אלה. הצעות החלטה המוגשות לוועידה על ידי חבריה מתבררות בהתאם לסעיף 57(א) לחוקה המורה, כי הן תוגשנה לנשיאות הוועידה, שתשקול אותן ותקבע אלה מהן יובאו לדיון.

החוקה הותירה לנשיאות חופש מלא בכל הנוגע לצורת הדיון בהצעות החברים ולקריטריונים לאישור הצעות או דחיתן. זאת בניגוד לדרכי הדיון הייחודי בתיקוני חוקה. בעניין זה לא רק שהחוקה מחייבת קיום שימוע למציעים טרם הכרעה בגורל הצעותיהם, אלא היא גם נותנת מענה לאפשרות של ריבוי הצעות לתיקון חוקה שהוועידה לא תצליח לדון בכולן בזמן הקצר הקצוב לה על פי החוקה, והיא מאפשרת גלישת הדיון בתיקוני חוקה שהוגשו לוועידה אל המרכז. (סעיף 55(ה)(1) לחוקה).

גם פסיקתה של השופטת המחוזית דפנה אבניאלי בה"פ 63441-01-14 עליה מבקש העותר להישען אינה תומכת בעמדת העותר. המחלוקת בדיון בעתירתו של יו"ר הוועידה לבית המשפט המחוזי נגעה לסמכות בית דין זה לקבוע כי ועידה שפג תוקפה החוקי, תוגבל סמכותה לקיים סדר יום כאוות נפשה על פי החוקה, והיא תורשה לדון אך ורק בנושאים שהיא חייבת לדון בהן כדי לקיים את חובותיה הסטוטוריות. בית המשפט ביטל את עמדת בית הדין, נצמד ללשון החוקה בהעדיפו את עמדת יו"ר הוועידה על פני עמדת התנועה. לולא פסיקת המחוזי יתכן שהיינו קובעים פוזיטיבית כי הדיון בנושא הר הבית מקומו במרכז שייבחר ולא בוועידה. זאת לא רק בשל עמדתנו העקרונית, בה אנו דבקים, שהוועידה, על פי החוקה, איבדה מזמן את תקפה ואת סמכותה לדון בכל עניין שאינו מתחייב מצרכים חוקתיים מובהקים, אלא גם בשל חוסר הסבירות הקיצוני בדחיסת נושא כה כבד משקל ועקרוני בערב האחד המוקצה לדיון בוועידה, בין סקירת ראש הממשלה, לבין הדיון בתיקוני החוקה הרבים העומדים להצבעה למחרת היום, דחיסה הגובלת בביזוי הנושא החשוב אותו חפץ העותר להעלות לדיון.

אולם מאחר שהתנועה החליטה שלא לערער בפני בית המשפט העליון על קביעתה של השופטת, מחייבת אותנו, לעניין זה בלבד, קביעת בית המשפט המחוזי בלזו הסוגיה שעמדה בפניה בדיון בה"פ 63441-01-14 ואותה אנו מאמצים בזאת כלשונה: "במסגרת ועידת הליכוד הרביעית ניתן לדון ולהצביע בכל הצעות החלטה לפי שיקול דעתה של נשיאות הוועידה."

יתרה מכך אנו מוסיפים וקובעים מצדנו כי הנשיאות אמורה להפעיל את שיקול דעתה מבעוד מועד, על פי קריטריונים סבירים, בשקיפות, בהגינות, בצורה עניינית ועל פי כללי הצדק הטבעי. ולכן אנו מציעים לנשיאות לשקול לאפשר לעותר להציג את עמדתו בפני הנשיאות בבואה להחליט לגבי הצעתו. חשוב לציין שגם החלטה שלילית של הנשיאות אינה סוף פסוק מבחינת הדרכים הפתוחות בפני חבר הוועידה להעלות נושא לסדר יומה, באשר כל עוד הוועידה לא פוזרה עומדת לחברי הוועידה, והעותר בכללם, הזכות להביא בפניה את הצעתו בהתאם לפרוצדורה הקבועה בסעיף 147 לחוקה.

הסעד השני אותו מבקש העותר הוא מחיקת החלק מסדר היום, אותו הגיש יו"ר התנועה לוועידה, העוסק בתוכנם של דיונים עתידיים של המרכז, כי לדעתו הוועידה אינה מוסמכת לדון בהם, בהיותם נתונים לסמכותו הבלעדית של המרכז עצמו. ניתן היה להסתפק בקביעה שפנית העותר לבית הדין בעניין זה בשלב זה היא פניה שטרם הגיעה שעתה.

סעיף 56א סיפא לחוקה קובע, כי הוועידה רשאית לשנות את סדר היום שנקבע על ידי יו"ר התנועה ועל כן פתוחה לפניו הדרך להציע לוועידה על פי שיטתו ובנימוקים שהעלה בפניו שלא לאמץ את סדר היום המוצע. רק דחית הצעתו זו וקבלת החלטה הנעדרת לשיטתו סמכות, מקימה עילת עתירה לבית הדין.

אולם לדעתנו ספק אם גם לגופו של עניין יש מקום לקבלת העתירה. ליו"ר התנועה סמכות שיורית לקבוע את סדר היום של ישיבות מרכז הליכוד ולשכת הליכוד ואת מועד התכנסותם. ובנוסף נתונה לו גם סמכות ייחודית להביא בפני ועידת הליכוד וכל מוסד אחר של התנועה, הצעה לקבלת החלטה והחוקה קובעת כי הצעתו תידון בהזדמנות הראשונה. (סעיף 88 לחוקה).

מכאן שהצעת ההחלטה של יו"ר התנועה לפיה מרכז הליכוד יתכנס לשלושה דיונים בנושאים אידיאולוגיים, לא רק שאינה גורעת זכות כלשהי מזכויותיו של חבר תנועה או סמכות כלשהי מסמכויותיו של מרכז הליכוד אלא שיש בה הסכמה מצידו של יו"ר התנועה להגביל מראש את חופש ההחלטה שמקנה לו החוקה ולהבטיח, כי במוסדות התנועה, יתקיים שיח תנועתי אידיאולוגי בנושאים מדיניים, כלכליים וחברתיים ובנושאים אחרים.

אשר על כן החלטנו לדחות את העתירה

(-)

(-)

(-)

עקיבא נוף, עו"ד

מיכאל קליינר, עו"ד

יאיר לחן, עו"ד

חבר בית הדין

נשיא בית הדין

חבר נשיאות בית הדין